

Leidžia Spaudos b-vė
„Šviesa“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
mesiams po 1\$000.
Užsienin:
metams — 20\$000 pusei
metu 12\$000.
Redaguoja
St. Vancevicius

5-ti METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Spalių - Outubrų mėn. 28 d.

NR. 43 (251)

Villa Zelina
(TIKRI DOKUMENTAI IŠ 1820 m.)
SAVININKAS
Claudio Monteiro Soares

Nemokėkite nuomos. Tamsta nežinai, kad pirmas tamstos reikalas yra nuosavo namo įsigijimas? Tamsta jau matai tuos puikius sklypus su elektros šviesa ir daugiau kaip 200 jau apgyventų namų?
Statome namus išsimokėjimui visiems prieinamomis kainomis. Bendės (32) Villa Prudente. Ipirangos stotis S. P. R.

Informacijos:
Darbo dienomis P. ča Antonio Prado, 3 soh. nuo 2 iki 5 val. vak.
Telef. 25023.
Šventadieniais Villa Zelinoj Av, Zelina 33 kreiptis: [KARLOS KORKIŠKO.]

PRADĖK NEATIDELIODAMAS STATYTI

NUOSAVA NAMA!

TAM TIKSLUI TEIKIAME LENGVAUSIAS MOKĖJIMO SĄLIGAS

Reikalinga medžiaga

Cimentas, kalkės, čerpės, lentos, grindys, tinkas, visi reikalingi statybai daiktai ir gelžgallai, visas staliaus darbas ir
DUODAME NEMOKAMAI PLYTAS

„ALTO DO YPIRANGA“

300 metrų atstu nuo bondės Nr 4 (Ypiranga) Parsiduoda sklypai **TERENOS KLABIN**

išsimokėjimui nuo 30\$000 mėnesiui be įnašų.

INFORMACIJOS VIETOJE IR RASTINĖJE RUA BOM PASTOR 55. TEL. 4-9449.

LIETUVOJE

Anglų parlamentari Lietuvoj.

Rugsėjo mėn. pabaigoj Lietuvoj laukėsi Anglijos parlamento narių delegacija iš penkių žmonių, kuriai vadovavo parlamento narys Alfred Bossom. Delegacijos keičionės tikslas — arčiau susipažinti su Pabaltės valstybėmis. Delegacija pirmiausia atvyko į Lietuvą. Čia ji buvo nuostabi priimta. Delegacija turėjo pasikalbėjimų su Lietuvos vyriausybe ir apžiūrėjo įvairias pramonės įmones, kaip antai, „Maisto“ skerdyklas, „Pienocentrą“ ir kit. Iš Kauno delegacija išvyko į Klaipėdos uostą. Iš čia specialiniu traukiniu delegacija išvažiavo į Latviją. Savo atsilankymu Lietuvoj anglų parlamento narinė liko labai patenkinti. Jie pareiškė nusistebėjimo, kad Lietuva per kelerius metus padarė milžinišką pažangą, ir vilties, kad ekonominiai santykiai tarp abiejų

CASAS PERNAMBUCANAS

VASAROS SEZONUI MŪSŲ
**NEBLUNKAMU SPALVŲ
PLONIEJI AUDINIAI**

kraštų bus galima dar labiau išplėsti.
Tsb. —
Nufilmavo Lietuvą.

Šią vasarą į Lietuvą buvo atvykęs ir čia ilgesnį laiką viešėjo Amerikos lietuvis filmuotojas p. Januševičius. Vadinėdamas po Lietuvą, p. Januševičius nufilmavo įvairias Lietuvos vietas, iškilmes ir asmenis. Tarp kita ko, nu

filmuotas Lietuvos Skautų saskrydis Palangoje, Zarasų krašto įdomesnės vietos, Skautų vado Baden — Powelio sutikimas Klaipėdoj, kai kurios Klaipėdos krašto pajūrio vietos ir kita.

Iš viso filmų padaryta apie 7.000 metrų. Jų žiūrėti užtenka kokioms 7 valandoms. Filmai jau pagaminti ir bus rodomi kino teatruose.
Atelinančiais metais p. Januševičius

šius vėl žada atvažiuoti ir nufilmuoti visus senesnius Lietuvos veikėjus bei žymesnius asmenis. Yra Lietuvoje ir kitų filmuotojų, bet šie filmuoja atskirus įvykius ir nei vienas taip plačiai Lietuvai dar nufilmavo, kaip p. Januševičius
Tsb. —

Kaune 436 gatvės.

Prieš karą Kaune buvo 101 gatvė. Tačiau šis skaičius nebuvo tikras, nes vokiečiai, paėmę Kauną ir pervardiję jo gatves, rado net 69 be jokio vardo. Tapus Kaunui laikinąja Lietuvos sostine, jo plotas milžiniškai padidėjo. Tuo pat padidėjo ir gatvių skaičius. Šiuo metu Kaune iš viso gatvių yra 436.

Su šiuo numeriu slunčiame visiemis seniesiems savo prenumeratoriams priedą Kalendorių.

Plėšikai nužudė Šakynos kleboną.

Rugsėjo 27 d. vakare apie 19 val ginkluoti plėšikai įsibrovė į Šakynos (Gruzdžių valsė, Šiaulių apskr.) kleboniją ir nužudė kleboną kuniga Juozapą Dargių. Nužudė ap. plėšimo tikslu. Klebonas valgė vakarienę. Staiga į kleboniją įsiveržė du apdriskę vyrai, ir vienas iš jų buvo ginkluotas revoliu...

Žydai ruošiasi kovai prieš neva kylantį antisemitizmą Lietuvoje.

Kaune įvyko platus esančių žydų ekonominių organizacijų atstovų pasitarimas. Dar š. m. balandžio mėnesį išrinktas Lietuvos žydų ūkio komitetui įsteigti ir tam komitetui reguliariai paruošti komisijos pirminukas Idišė Stime redaktorius Rubnšteinas savo kalboje nurodė į paskutinius laikais Lietuvoje „pasireiškiantį antisemitizmo sąjudį“.

Po to vienu balsu buvo nutarta kuo greičiausia sakyta ūkio komitetą įsteigti ir išleisti lietuvių kalba žydų laikraštį. Iš 6 asmenų buvo išrinktas tam tikras laikraščiu leisti kuratorius. Laikraščio uždavinys paimformuoti plačiąją nežydų visuomenę apie žydų siekimus ir norus ir praskinti kelią glaudesniai lietuvių ir žydų bendradarbiauti.

Pirmieji lietuviško stiliaus mūriniai namai.

Kauno miesto savivaldybė stato Jauonio ir Aušros gavių kertėje didelius trijų aukštų, su rūsimi, namus. Iš oro jie atrodo labai išvaizdingi, nes jų architektūrai yra panaudota lietuviškos medžio statybos stiliaus motyvai: senų medinių varpinių, bokštų, sienagrybių ir t. t. Tai bus pirmieji lietuviško stiliaus mūriniai namai. Namai turės per 35 butus. Be butų, statomose namuose bus: 1) lopielis, kuriame į darba įsėda...

Lietuvos valstybės išdo skolos.

Šiemet valstybės išdo skolose įvyko gana žymnių atmainų. Pradžioje šių metų vidaus ir užsienio skolų bendra suma siekė 153 mil. litų. Liepos mėn. 1 d. išdo skolų buvo tikslai 144 mil. litų. Vadinas, per šių metų pirmą pusmetį valstybės išdo skolos sumažėjo apie 9 mil. lit. Šio sumažėjimo svarbiausia priežastis yra dolerio kurso kritimas. Dėl to sumažėjo tos skolos, kurios buvo užtrauktos su ta sąlyga, kad jos bus gražintos doleriais. Be to, per šių metų pirmą pusmetį valstybės išdas gražino skolų virš 4 mil. litų. Iš šios sumos vidaus skoloms tenka tikslai 24 tūkst. lit., o visa likusi suma — užsienio skoloms. Naujų skolų šiemet išdas visai neužtraukė. Tikslai Amerikos Jungtinių Valstybių ir Švedų degtukų monopolio skolos padidėjo 193 tūkst. dolerių,

pridėjus prie pagrindinės skolos dalį neišmokėtų procentų ir amortizacijos. Procentų už išdo skolas šiemet išmokėta 575 tūkst. litų; iš kurių tikslai 2 tūkst. lit. už vidaus skolas, kiti — už užsienio. Taigi per šių metų pirmą pusmetį valstybės skolos sumažėjo apie 10 milijonų litų.

Valstybės išdo skolos šių metų liepos 1 d. buvo tokios:

	1933. VII. 1	1933. I. 1
Skola Amerikai	6.460.000	6.380.000
Skola Anglijai	1.000.000	1.000.000
Klaipėdos ok. sk.	2.500.000	2.300.000
Liet. Laisvės pask.	14.700.000	18.500.000
Degt. mon. sk.	43.400.000	42.400.000
Vald. stat. sk.	14.000.000	19.700.000
Trumpalaikės sk.	1.500.000	2.900.000
Vidaus skolos	2.000.000	2.500.000
	143.700.000	153.100.000

K. Petrauskas užsienin.

Kipras Petrauskas galutinai susitarė dėl kelių savo gastrolių užsienyje. Lapkričio mėn. pradžioje jis dainuos Paryžiuje, viename simfoniniame koncerte.

Gruodžio mėn. pradžioje Kipras Petrauskas Milane La Scalajo dainuos Rimskio-Korsakovo operoje „Grad Ki tež“ Griškos partiją. Šioje operoje K. Petrauskas dainuos italų kalba.

Sausio mėnesį Amsterdamame viename simfoniniame koncerte Kipras Petrauskas išpildys tą pačią programą, ką ir Paryžiaus simfoniniame koncerte.

Judėjimas Kauno užmiečio autobusų stotyje.

Kauno miesto savivaldybė laiko užmiečio autobusams stotį. Šiemet iki rugsėjo 1 d. į stotį atvyko ir išvyko 12.170 autobusų, kurie atvežė iš ištvežė apie 81.000 keleivių. Pajamų savivaldybė iš stoties turėjo daugiau kaip 45.000 litų.

Pigųjų butų kolonijose dar gyvena 226 šeimos.

Kauno miesto savivaldybė neseniai yra panaikinusi trečiąją pigių butų koloniją, vadinamą Šapiro karėivines. Panaikintos kolonijos gyventojams išsiųsti kelti ir butams susirasti savivaldybė davė 4.191 lit. pašalpos. Likusiose pi-

giųjų butų kolonijose dabar gyvena 226 šeimos.

Kaliniai pagerbė Darių ir Girėnų.

Rugsėjo 24 d. Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo kaliniai pagerbė žuvusius mūsų transatlantinius lakūnus Darių ir Girėnų. Tuo tikslu buvo suruotas iškilmingas minėjimas, kuriame dalyvavo kalėjimo vadovybė ir pilnutėlė kalėjimo salė kalinių. Av. ltn. Vl. Ado mavičius padarė pranešimą, po kurio puikus kalinių orkestras sugrojo gedulo maršą. Minėjimas praėjo labai jautriai ir rimtoje nuotaikoje.

Šventins naują bažnyčią Kurie nuore.

Kursėnuose jau baigta statyti naują bažnyčią. Rugsėjo 29 dieną rengiamasi ją šventinti.

Statys Kaune naują kino teatrą.

Teko patirti, jog pačiame miesto centre rengiamasi statyti naują kino teatrą. Naujasis kino teatras žada būti lietuviškas, greičiausia bus pavadinamas Lietkinu.

Jau ruošiamasi šelpti beturčius mokinius.

Šiais mokslo metais Kauno miesto savivaldybė numato pusrūčių (duonos, bulkučių, pieno) beturčių mokinius išduoti apie 2000. Aprūpinti jie es darbužiais ir apavų užsakyta įvairiose Kauno firmose apie 1.700 porų batukų ir apie 300 paltelių. Šelpti tik tie, kuriuos suselpti prašo mokyklų tėvų komitetai iš pašalpos komitetai pripažįsta šelptiniais.

Porvežta 3280 vagonų popiermedžiū.

Šia vasarą nuo pusės liepos mėnesio iki spalio 1 d. Klapėdon geležinkeliais pervežta 3280 vagonų popiermedžiū. Tuo laiku popiermedžiū buvo smarkiai vežami dėl to, kad buvo pako mintas tarifus. Kadangi daug popiermedžiū dar nesuspėjo tuo metu pervežti, tai kiek teko girdėti, prašoma suma žinto tarifo laiką pratęsti. Iš Latvijos per Joniškį Tilžėn popiermedžiū vežami kaip ir seniau.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvius nepraus!

mos motinos galės vaikus palikti, 2) vaikų darželis, 3) sporto ir gimnastikos salė, 4) Žaliojo (Kauno skaitykla, 5) ambulatoija, 6) patalpa įvairiems vakarieniams kursams, 7) pradžios mokyklų mokinių dušas ir kt. Namai turės van dentiekį, kanalizaciją, centralinį šildymą ir nuolatos šiltą vandenį ir elektros šviesą.

Šiuos namus statydama savivaldybė turi tikslo duoti nedidelius, bet racionaliai įrengtus butus už pigią nuomą. Ji tikisi, kad šituo pavyzdžiu paskaitys ir namų savininkus statant namus daryti butus racionališkesnius.

„Ruglapiūtė“ Ezerėčio durpyne.

Pagerėjus orui, pagyvėjo ir darbas Kauno miesto savivaldybės naudojamame Ezerėčio durpyne. Šiemet ten yra prikasta daugiau kaip 12.000 tonų durpių, kurių kelis tūkstančius tonų neseniai pasitaikusios liūtys buvo užkūpusios neįdžiūvintas. Dabar jos džiovinamos, kraunamos į štabelius, o štabeliai lentomis dengiami. Pasitaikiusia giedra stengiamasi, kiek galima, labiau pasinaudoti. Dėl to durpyne verda intensyvus darbas iki vėlaus vakaro.

Lietuvoje yra apie 60 Rentgeno kabinetų.

Apskačiuojama, kad šiuo metų visoje Lietuvoje yra apie 60 Rentgeno kabinetų.

V-tas D.

Gyvenkti šviesiai ir plačiai

(taša)

Aš tau nekludysiu. Gyvenk laimingai. Sudie. — jis ištiesė ranką.

Albina žiūri į jo akis. Ji norėtų kažką pasakyti, bet žodžių neranda. Ji lyg sumišo.

Pranas nesulaukęs Albinos rankos, numojo ranka, pasuko į sieną ir klė. Per beržyną eidamas atsisuko. Ant kryžkelės tebestovėjo Albina, tarsi sustingusi. Nakties tyloje, lyg atsiminusi šoktelėjo: „Sudie, Pranei!“

Gaila jam pasidarė. Jis pasiklausė. „Sudie“. Ką ji nori tu pasakyti.

„Sudie, Pranei!“ tie du žodžiai nakties tyloje, kaip paklydusios gervės klykimas. Jei ji būtų arčiau, palauktų... gal sugrįžti. Ji, lyg nenorėdama jo laukti, tiesiai per dirvas skubina į namus. „Sudie, Pranei!“ jis girdi upe lio žvartelintame, beržyne aidai.

Pranui nykios ir sunkios valandos. Iš fronto atplaukia viena po kitos kaskart būdnesnės žinios. Laikraščiai mirga atsinaukimais, kviesdami padėti fronto kovojantiems. Be to, jo su manymai vestuvėms ištisai suiro.

Jis pasakė Albinai sudie, ir ji atskė, tačiau jos užniršti negali. Vakar vakare nuėjo iki beržyno, pažiūrėjo į jos namų pusę ir vėl sugrįžo. Saugarba, kažin koks neramumas jį su-

grąžino. Prietemoje išėjo į miestelį. Miestelyje ramu, žmonės vaikšto iš lėto, nuskurę žydai stovinėja prie krautuvių durų. Turgaus alkūntėje prie stulpų, tvorų iškiljuoti žali raudoni lapai. Viename skaito: „Skubėkim, Tėvynė pavojuje!“ Lengvas vėjas šingdžena plono popieriaus kempelį.

„...Kada tėvynė pavojuje, užmirškime visus kasdieninius reikalus. Tebūnė mūsų, gyvenančių namuose didžioji pareiga padėti karžygių eilėse, kur užmiršę, už tavo už likusius namuose glaudu galvas, neapimama pasiaukojimą darydami, iškilo ir tavo pareiga. Kuo esi prisidėjęs tėvynės gelbėjimo pareigai, broliu, sese? Ką tu dabar veiki, kada tėvynė ir karžygiai įtempe savo jėgas?“

Pranas dar kartą perskaitė. „Ką tu dabar veiki?“ dar kartą jam įstrigo tas klausimas.

Užsisėdo ant arklio, vakaro sutoimoje spindi kelio blankios lempos, nuo tvorų, nuo kerčių žiūri plakatai ir visi Prana klausia. Tėvynė pavojuje, rodo, visos miestelis nūriūti lūdesiu apsisiautė. Ištuitejo, nes visi išėjo, kur sprendžiamas paskutinis likimas.

Teisybė, argi jis nenuvežė į inten dantūrą rekvizicijų, pasaukio 300 marčių, važiuoja pastotes. „Už likusius namuose guldau galvas“ — jis atsimena atsinaukimą. Mirti, juk tai viskas.

Kas yra akksas, kelionės, naros, kančia palyginti su mirtimi. Juk jei už savo gyvybę nupirktum nuostabią gražų pasaulį, kas tau iš jo, jei tau jama nebeteks gyventi.

Ir jis bus ten... suragino arkli. Parjojęs į namus, niekam nesakęs susirinko daktus. Būtų gerai savo šautu va turėti. Vokiečiams išeinant vienas siūlė už 6 kiaušinius šautuvą, tačiau taip gaila buvo kiaušinių, iš jų iškilo keturi viščiukai.

— Susikraustes į dėžutę rankšluostį, pirštines, dvi porai baltinių, įėjęs tėvams pasakė rytą anksti išeisias.

— Tu, vaikel, mus senus palieki. Tu mūsų vienintelis, — motina, šlubodama, priėjusi apkabino.

— Reikia. Ką gi. Visi seniai išėjo, — jis pabučiavo motinos ranką.

Tėvas, sėdėdamas ant pečiaus krašto, kiek nustebeis vakandėję žiūrėjo, paskiau nūlipęs nuo pečiaus patylomis pasakė:

— Kai senį, tokie kaip Bareišis, išeina, tai ką gi. Negi šintus metų tėtis karas. — Rodos, jis seniai galvoja apie tai.

Pranas eina į kiētį. Prie pirkios durų sustoja. Girdi, motina rauda, skundžiasi reumatizmu, kas busią namuose, o tėvas tarsi būgnas, retkarčiais nusispiudamas, liepa ramintis. Šimtai išėję, jaunu, senų, o Pranas esąs sveikas ir sumanus.

Aš perdaug sumanus, galvoja Pranas — sausai begalvodamas, tai namais besirūpindamas, užnirėnu pareigą, kur visiems lygi. Tačiau pagalvojus,

kad ir jis bus greit cilėse, kur bičiuliai Bareišis ir kiti šilėliai darosi.

Sugrįžęs į sokytyčią, užsidedę žvakę, pasiėmė laikšams popieriaus. Įėjusi motina iš lėto atsisėdo greta jo, paglostė plaukus.

— Tu gulki. Tėvas pavežė iki Giedraičių.

Veitui motina kalbėjo. Iki ryto aušros, kai tėvas tylėdamas patempė vadeles, jis tegalvojo apie frontą. Kryfelė, kur kelias pasuka į kairę, jis pa kėlė kepurę. Ties ta vietą jis matė Paliūną su Bareišiu važiuojančiu, ryto saulės pašėn. Kažin kokią nuolankią pagarbą jis jautė tai kryžkelei.

Rytuose, tarp vankių, judų dėsy išsišovė saulės spindulys, kaip strėlė skrodamas kalnais svirtusius debes.

— Tau teko geriausias kario krikaitas, — Duobrys, lopydamas nūtinę, kalba švelniai.

— Kuo vardu esi, — klausia Purvelaitis.

— Pranas, — atsako švelnys.

— Dabar būsi Jurgis.

— Kodėl? — Pranas suka bankrutę.

— Jei tu viens su kulkosvaidžiu tokį būrį Lenkijos smakų nugalėję, ką reiška šv. Jurgiui vienas smakas.

— Ar buvai kada nors fronte? — Duobrys dantimis nukanda siūlą. — Dabar, nuo spalio 5 dienot, iki šios, t. y. spalio 22 dienos, mano visais kariavimas. — Pranas, sėdėdamas atsirėmęs į apkaso sieną, ramiai nusisėplovė. (b. d.)

30 metinės bolševizmo sukak-tuvės ir jo vaisiai.

Šviesioji diena.

Kronika.

ATVYKO NAUJAS MOKYTOJAS.

Šiemet Sovietai švenčia savo 30 metų sukaktuves ir giriasi savo laimėjimais, tiek vidij, tiek užsieny. Tiesa, laimėjo daug: valdžio vienoj turtingiausių ir didžiausių valstybių Europoj, įvesdami kraštą ir gyventojus į bedą, prieš kurią temsta visokiausio pikto aprašymai.

Lygiai prieš 30 metų vienoj Londono priemiesių landynėj ginčijosi 2 vyrai ir jų ginčo klausė būrelis draugu. Vienas iš besiginčijančių siauromis istrizomis, lyg katino, akimis, išsišoku slais žandikauliais mongolas, Lenino pravardė, kurio tikras vardas Valdimir Ilijė Uljanov, o kitas typiškas žydus su didele agurko pavidalo nosim ir stiklu žibančiom akim Cederbaum, paprastai vadinamas Martov. Ginčijos jie dėl vie no mažnužio, ar socialistų laikraščio «Iskra» (Kibirkštis) redaktėnė komisija turi susidėti iš 3 ar 6 narių. Cederbaum laikė esant reikalinga 6 narių, o Leni nas 3. Pastarieji reikalą balsavimui, Leninas laimėjo daugumą balsų: iš čia ir kilo pavadinimas «didžiulėmėnė», ru siskai — bolševiki. Jų bendra progra ma, išdirbta Londone per socialistų kon gresą, buvo gana saikinga. Programoj figuravo visos laisvės: politinė, tikybės ekonominė, socialio gyvenimo, ir didelė lygybė bei brolybė. Žodžiu sakant, tai programa vaizdavo gana idilišką vaizdą. Per 15 metų Leninas varė slapta darbą, žudė, intrigavo. Turėjo sėkmingų ir nesėkmingų, bet nė vienu tašku nepa- keltė partijos programos ligi 1917 m. lapkričio perversmo Rusijoj. Čia jau bolševikai pasidėjo visas kaukes. Visu kitų pakraipų laikraščiai buvo uždariti steigiamasis seimas išvaikytas, politiniai prieštari dalim sugrūsti į Čekos katedėjnas dalm sušaudyti, uždraustos visos poli- tinės partijos, uždrausti streikai. Išivy ravo ramumės ir kapų tylią.

Jau 1922 metais Sovietų oficiale statistika skelbė šitokius Čekos sušaudy- tų aukų skaičius: caro familija, 31 vys kupas, 1.560 popų ir kitų dvasininkų, 34.585 mokytojų ir profesorius, 16.367 studentus ir mokinius, 79.900 valdinin- kų, 65.890 bajorus, 56.340 karininkų, 196.000 darbininkų, 268.000 kareivių ir jūrininkų — matrosų, 890.000 ūki- ninkų.

Kaip matyt iš šios statistikos, 1.300.000 Čekos nužudytų aukų buvo «darbo žmonės»...

Ukininkas neteko savo žemės, gy- vulių ir visa, o jo gyvenimas paverstas į darbinio gyvulo, kuris negauna maisto. Rusija, ankiečiau vadinama Europos arnoda, šiandien miršta badu. Nuo Ar-

changelso iki Odesos, nuo Vladivosto ko iki vakarų sienos kaimai išuštėjo, ir būriai vyrų, moterų ir vaikų, kaip alkanų vilkų, slankioja paliai geležinke- lio stotis ieškodami ko nors valgomo. «Morning Post» korespondentas iš Ru- sijos apytikriai sprendžia, kad tik šių metų pavasarį mirė iš bado milijonas su viršum vien ūkininkų. Anot kardi- nolo Smitzer'o, Vienos arkivyskupo, kal- kuriose Rusijos vietose išmirė daugiau ketvirtos dalies gyventojų.

Buzinkove, netoli Odesos, viena moteris gydytoja buvo pakviesta neva- pas ligonį, ir ten nužudyta ir suvalgyta. Toj pačioj vietoj buvo rasti kaulai 10 metų vaiko, kuris taipgi buvo nužy- dytas ir suvalgytas. Vienas Sovietų laikraštis paskelbė šitokio turinio savo korespondento iš Ukrainos laišką: «Kas pas mus vyksta, tai težino tik vienas Dievas danguje, nes esame atkirsti nuo visos pasaulio. Motinos sk-rdžia savo vaikus ir naudo a maistui. Neseniai at- čia ir rajono ligoninė vieną sunkiai pilvų apsigusią «moteriškė, kuri, kaip pasirodė, persivalgusi neseniai pasker- sto savo sūnais mėsos»...

Panašus atsitikimas buvo regis- truotas ir Ekaterinodare, kur viena mo- tina nužudė 10 metų kalėti už išker- timą ir suvalgytą visų savo 6 vaikų. Kitoj vietoj policija suėmė visą galva- žudžių šauką, kuri skerdė žmones ir pardavinėjo jų mėsą...

Taip einasi ūkininkams. O kaip yra su darbininkais? Kaip atakymą į šį klausimą paduosiu atsitikimą iš Sa- rapulio. Tūkstančiai kariuomenės kon- servų fabrikos alkanų darbininkų pra- šė, maldavo duonos. Pagalios įsitikinę kad mirtis nuo kulpiškos lengvesnė, ne gu nuo bado, puolė paruoštų paruoštų konservų sandėlius. G. P. U. (politinė policija) paleido į šią alkaną minią kul- kosvaizdžių ugnį ir nuklojo žemę vyrų, moterų ir vaikų lavonais. Taip Sovie- tų Rusijoj einasi darbininkams.

Visame tame pragare vienintelė plietinė laisvė tal mirtis. Išvykti iš ten negalima niekur, kas neturi turin- gesnių giminį ar draugų užsieny, nes vien išvažiavimo viza kainuoja 600 au- kšnių dolerių.

Štai 30 metinių bolševizmo sukak- tųjų vaisiai, kuriuos reikėtų įsidėmėti tos «laisvės» naivieškieiems ieškotojams!

P. J.

SPAUDA MŪSŲ GALYBĖ.

Kelios isidėmėtinos mintys mūsų jaunimui.

— Neseniai viename lietuvių lai- kraščiu buvo toks skelbimas: — jei no- ri būti inteligentu, užsisekyk sau kos- tumą pas sluvėją N. N. — Nežinau, ar siuvėjo būta tokios «inteligentijos», ar jis tikrai atspėjo mūsų jaunimo są- voką apie inteligentiškumą? Bet yra faktas, kad daugelis mūsų jaunimo pa- motė kaimo rudinę ir užsivilkę miestie- kų švarką, dar su spalvota nosinatele kišenijų jau tikrai manos esą intelligen- tai.

O tuo tarpu žodis «inteligentas» ar «inteligentiškas» reiškia «protingas», «išmintingas» ir, kaip papildymą prie šių sąvokų, pridėjus — doras, šviesus, susipratęs tautiškai ir valstybiškai. Tad suprantamas reikalas, jog švarkas jo išminties nepataisė nei proto su samėjų galvon neįkretė. O jei jis nuo švarko jau parietė nosį aukėtyj, tai tas kaip tik parodo, jog jis proto ir ankščiau neturėjo, ką dabar jau viešai parodo.

— Šiandien jaunimo tarp garbina- mas ir mėgiamas posakis — «svokame kūne, sveika dvasia», o sportas ir vi- sokiškos lenktynės tai jam sudaro visą

gyvenimo esmę. Bet čia yra didelė klaida. Ne kūnas sveikina dvasią, o lvasia tik gali pasveikinti kūną. Dva- sia yra vyraujantis veiksnys, o kūnas tik įrankis. Šarkis, Karnera ir pana- šios «žvaigždės» taip greit užtems, kaip ir atsirado, nepalikdamos didelės gar- bės nei sau, nei jų pasekėjams, o dva- sios galiūnai, kaip Kudirka, Basanavi- čius, Valančius gyvens amžinai mūsų tarpe. Darius — Girėnas tai irgi dva- sios galiūnai, kurie ryžtas su uenka mašina apgalvėti Atlanto erdvę su au- droms ir praraja dugne. Dvasios galiū- nas buvo Edisonas, kuris iš gatvės vai- ko ir laikraščių pardavėjo pats savo jėgomis išlipo į didelio mokslo vyrą ir atrado elektros lemputę, fonografą ir daugybę smulkesnių žmonišios labut pa- gerinimų. Pakrikusį dvasia nugalabija ir sveikiasį kūną, taip kaip tvirta dva- sia duoda milžiniškų pajėgų ir, rodos, jau įstančiam kūnui.

Tad, jaunime stipriuk savo dvasią šviesk protą mokslu, tiesos ieškojimu; grūdėk savo valią. Atmink jog didžiau- sia upė srovė nepasuka menkiausio

Ta pati viena saulė šviečia vienai mūsų žemei, bet ant jos įsilyveno dvi griežtai priešingos galybės, dvi skirtingos viešpatystės.

Mes susiduriame kasdieną su pa- klydiniais ir klaidinimais, su skaudžia neteisi.ga skriauda. Dažnai girdime nusiiskundimus, kad nėra pasaulyje tie- sos ir teisybės. Tvanas melo ir netei- sybės, rodos, tikrai yra užliejęs visą žemę. — Greta vienok mes girdime pa- skaitą prieš 19 šimtų metų ir skamban- tį žmonių prie amžius žodį: — «Aš atė- jau liūdyti apie tiesą ir kas yra iš tie- sos, tas Mano žodžio klausio». Kristus Tiesos ir Teisybės Karaliaus, pastatyo ji Bažnyčia pasidarė nepalenkima tie- sos skelbėja. Ir skelbia ji nepaltauja mai teisybės pareigą žmonijai. Ypač darbininkų skriaudas ji nuo pat pradžios paskelbė nusikaltimu, į dangų keršto šaukiančiu.

Daug ūkanuotų dienų ant žemės. Bet ir saulė šviečiant mums čionai tamsios dienos, nes gyvename mes čio- nai — mirti pasmorktelji. Mirties šešė- lyje sutinkame begalės skurdo ir vargo ir nėra nė vieno, kurs džiaugsmo turė- tų per visas gyvenimo dienas. Laimin- gi tie, kurie išgirdo ir pažino Tą, kuris prikėlė iš mirusių Jairo dukterį, jaun- kaitį iš Naim ir Lozorijų; kuris pats pri- skeldamas mūsų mirtį apgalvėjo ir mums amžiną gyvybę pažadėjo. Be Kristaus, žyvybės Karaliaus, mūsų gyvenimas pasidaryt žemės varguoliams nepako- liama našta.

Per žmonijos istoriją kruvini siū- lio eina nepaltaujami karai ir nesantai- ka. Neapykantos karalystei taip pat paskelbtas krasas Tė, kuris įsakė mylė- ti savo neprietelius, kuris pats maldėsi ant kryžiaus už savo žudytojus. Kris- tus, melės Karalius, nuo pat pradžios veda žmonijoj kovą už tai, kad įsivy- ventų jo melės karalystė ir «šnyktų iš žemės paviršiaus kruvinos neapykantos viešpatavimas».

Žmonija dėlto sunkiai pasiekia tie- sos ir teisybės, santikos ir melės, dėlto neapgalv mirties likimo, kad pati vieną ji bejętė. Kiekvienas juk savo protu supranta, kad tiesa ir teisybė yra ge- resnė už melą ir neteisybę; kad melė ir gyvybė yra vertesnė už neapykantą ir mirtį. Jei per tiek šimtmečių žmoni- joje dar neįsigalėjo visoj pilnumoj ir vi- soj gražybėje viešpatavimas tiesos ir teisybės, viešpatavimas melės ir gyvy- bės, tai aišku, kad žmonija savo jėgom- is nepasiekė neišgalai. Tie, kurie pa- silieka ba Aukščiausiojo pagalbos, pasi- tieka tamsybėse klaidos, skriaudų, ne- apykantos ir nepajutę tikrojo džiaugs-

Pereita penktadienį (spalių 20 d.) laivu «General Artigas» atvyko iš Lie- tuvos į São Paulo naujas mokytojas p. Edvardas Požėra. Naujas mokytojas nuo Lapkričio 1 d. pradėsiąs mokyto- jauti Bom Retiro Vyskupo Valančiaus liet. prad. mokykloje. Tai jau bus an- tras tik ką iš Lietuvos atvykęs mūsų kolonijos darbuotojas (Pirmas yra p. Kamantauskas).

Teko patirti, kad Lapkričio 1 d., laivu «Monte Sermento» atvyksta iš atostogų Liet. Konsulato São Pauly sekretorius p. B. Steponaitis.

iš Lietuvių moterų Draugijos veikimo.

Po ilgesnės pertraukos, spalių 22 d. Liet. Moterų Draugija sušaukė šį kartą Mokos raione savo eilinį susirin- kimą, į kurį prieš lietu- jau prikūžėjo pilnutėlė «dro V. Kudirkos» vardo mo- kykla. Be moterų šį kartą galima bu- vo pastebėti ir keholiką vyrų, kurie, matoma, dėl Kun. B. Bumės labai do- mios paškaitos buvo atsilankę. Jeigu ne suarknas lietus, kuris prasidėjo tuo- jau po keturių v. lankų, reikia manyti kad žmonės nebūtų mokyklos patalpose nei sutilpę.

(tęsinys 4 pusl.)

mo laukia neišvengiamos bevilties mir- ties. Ta neišvengiamai reikalingoji žmonijai pagalba iš kitur, iš Dieviškos galybės, vadinasi iš Dievo malonės. Ir tą reikalingiausiąją geradariybę mums at- nešė Kristus.

Šio spalių 29 d. mes švenčiame Kristaus Karaliaus šventę su visais tais, kurie bragina tiesą ir teisybę, kurie trokšta melės taikos ir nevystan- čios gyvybės s, kurie nesikrato Dievo ma- lonės. Kristaus Karaliaus šventė visu- tų, kurio jau suprato, kad pavieniai žmonės nieko nepa- legs gero įvykdyti nei sau, nei kitiems; tad susijungę į pa- dorias organizacijas, Kristaus melės ir gyvenybės vedami, sujungtomis eilimis kovoja už įgyvendinimą «viešpatystės tiesos ir gyvybės, viešpatystės melės, taikos ir malonės».

Kad sustiprėtų mūmės organizaci- cijos susipratimas, kad nesupr ntantie- ji suprastų ir kilniaus idealo užslėgę prisidėtų į organizuotas Kristaus kara- lijos eiles, mes švėskime tą šventę kuoiškilingiausiai, dalyvaukime joje kuoskaillingiausiai.

Kun B. Bumėas.

malūno rato, kai tuo tarpu nedidelis, bet tventkas upokšis suka didžinlį ma- lūna. Užtvenk savo dvasios srovę, kad ji bergždžiai nenutekėtų smulkii gyvo- nimo igėidžių vage, bet užtvenktą sro- vę leisk ant idealų «malūno rato», ir tada pasleksi ka sūmanęs.

Pykštis, aistros ne tik kenkia tavo skaisčiam veidui, paikdami gliūsi ir ne- malonias raukšles, bet dar gilesnes žaiz- das sudaro tavo dvasioj. Išmok suval- dyti savo pyktį ir aistras.

Niekados nebūk miniažmogiu. Mi- niažmogis pastebėjęs būrį žiopsantį į var- ną, pats prie to būrio sustoja ir taip pat žiops. Jei pamatysi būrį žmonių juokianis iš girto ar paiko, nesidėk prie- jų, neapsvarstęs ar čia iš tiesų reikia juoktis, ar verkti.

Šiandien mašina daug gera pada- ro atrodama dideliame kieky žmogaus ir gyvulio nuoga jėga. Bet mašina ati- ma darbą nuoga jėga besiverčiančiam darbininkui. Jeigu nenori grįžti prie žemės ir manai mieste likti, kur maši- na vis daugiau įsivyrauja, tai griebkis išmokti tą mašiną valdyti, kad galėtum būti jos smagenimis ir nervais. Tada mašina tavęs nešims iš darbo, tik pa- lengvins tavo darbą: iš priešo pavirs prieteliu. Klaidingai mano tiek, kurie temokėdami mašią ant galvos nešti ir laukia, kad raudonasis „rojus“ juos iš-

vaduos iš nelaimės ir nedarbo. Jeigu tokiu nelaimė ir išitiktų žmonija, tai jie vistiek mašius ant galvos teuosios, nes tokia galva tik tokiam darbu ir tetin- ka.

Mokykis ir dirbk, tik mokslas ir darbas tegali tavo gyvenimą pagerinti.

Tu, jaunime, jau galėjai tai patir- ti, kad ir kažin kaip plautumeis prie kitos tautos, kuri tau atrodo didesnė ir turtingesnė, bet vistiek būsi ten lai- komas prisipaikėliu, nesavu. Tad būk išmintingas! Dėkis prie saviškių, nes čia visados būsi pilnateisju savo žėimas nariu. Gerbk kitą tautą, gerak jos do- rus ir sveikus papročius, bet laikykis ir savųjų — Turėk visados drąsą pri- sipažinti lietuviu esąs, nebūk išaudarū- šis! Neišmintingai nesigirk ir būk at- sargus peikdamas kitus. Peikimas ki- to ar gyrimasis dažnai sukelia valdus ir neapykanta.

Niekados nesakyk «taip» ar «ne» nepagalvojęs. Pasakęs vienai ar an- traip mokykis ištesėti savo židį. Kas savo žodžio nečėsi del tariamų vėliau pasitaikiusių kliūčių ar teisinai išeyk gerai neapsvarstęs, toks žmogus negali būti aukštai vertinamas.

Jaunime, mokykis būti žmogum vien todėl, kad tavo ateltis. Kokie ta- da bus žmonės, tokie bus ir laikai.

L. M.

(tęsiny s 3 pusl.)

Dienotvarkė buvo priimta tokia:

- 1) Prezidiumo rinkimas;
- 2) Kun. B. Bumės paskaita: „Moterys pagonybėje ir krikščionybėje“;
- 3) Valdybos klausimas;
- 4) Klausimai bei sumanymai.

Išrinkus susirinkimo prezidiumą, į kurį įėjo p. p. Majienė, Mačiulienė, Vagnerienė, Kun. B. Bumės pradėjo savo įdomią paskaitą, kuri niekam ne prailgo, nors užtruko virš pusantros valandos.

Savo paskaitoje, Kun. B. Bumės labai vaizdžiai parodė susirinkusiems, kaip sunkus ir liūdnas buvo moterų likimas senaisiais amžiais ligi krikščionybės laikų, ir kaip krikščionybėje moters kaip žmogaus vertė buvo iškelta ligi šventųjų sostiui.

Įtikinamu būdu buvo parodytos visos dabartinio amžiaus paklaidos, kurias mes pratę laikyti naujoviškumu (modernizmu). Prelegentas padarė išvadą, kad nūdienis modernizmas veda moterį atgal į atgyventus pagonybės laikus, todėl ypatingai kvietė visas su sipratusias moteris laikytis gyvenime krikščioniškųjų principų, auklėjant jaunąją kartą Kristaus mokslo pagrindais.

Gausūs deimų plojimai, paskaitai pasibaigus, lyg ir norėjo nors tokiu būdu paskaitos laikytojai pareikšti savo didelį dėkingumą už tiek daug gražių minčių.

Iš eilės sekė trečias dienotvarkės punktas: Valdybos rinkimai. Pastaciūs kandidatas ir suskaičius balsus, pasirodė, kad Liet. Moterų Draugijos Pirmininke tapo išrinkta p. Majienė, ir nariais: plė Valiukevičiūtė, p. Mačiulienė, p. L. Vagnerienė ir plė O. Vagnerytė.

Naujai išrinkta Moterų Draugijos Valdyba pareigomis pasiskirsto tarpusavy.

Iš pateiktų sumanymų, nutarta sekanči Moterų Draugijos susirinkimui šaukti Villa Belloj, D. L. K. Vytauto vardo mokyklos patalpose, suruošiant atstatinkamas paskaitas. Jau buvo septynios valandos vakaro, kai susirinkimas pakelti ūpu pradėjo skirstytis. Mes iš savo pusės linkime visa širdimi mūsų Moterims dirbti kultūros bei socialines globos naudingai kolonijai darbą.

Kor.

NAUDINGA IR ĮDOMI PASKAITA.

V. Anastacio. Š. m. spalio mėn.

19 d. Dr. J. Basanavičiaus lietuvių pradžios mokyklos salėje, S. Paulo lietuvių par. klebono iniciatyva įvyko viešas lietuvių susirinkimas, kuriame dalyvavo veiki visi šio priemiesčio ir apylinkės lietuviai.

Susirinkimo tikslas—S. Paulo lietuvių parap. organizavimo reikalas. Tą progą Gerb. klebonas kun. B. Bumės susirinkusiems skaitė labai įdomią ir turiningą paskaitą, kurioje mūsų praeities istorijos faktais motivuodamas, labai vaizdžiai įrodė kokią reikšmę žmonių gyvenime turi organizacija; kaip patonka į vargą ir skurdą neorganizuotos visuomenės masės ir kokį vaidmenį vaidina žmonių kultūros ir pažangos kilime organizuota visuomenė.

Susirinkusieji paskaitos klausėsi labai atsideję juo labiau, kad tos pramogos net ir didesniuose lietuvių centruose yra retenybė, o prie to gi šį paskaita buvo labai įdomi ir nadinga.

Susirinkimui baigiantis viens iš dalyvių uždavė prelegentui kelis, tiesiai, labai vaikiškus klausimus, į kuriuos pastarasis labai gražiai atsakė. Būta ir daugiau „pažangiųjų“ norinčių kuo paklausti, bet susirinkimui ilgai užsitęsęs atidėta kitam kartui.

Žinoma panašios diskusijos nau dingas daiktas, jos padeda žmogui išsiaiškinti daug nesusprantamų dalykų, bet tik tada, kada jose dalyvauja šį tą suprantą žmonės, mokantieji kelti rimtas ir gerai apgalvotas mintis bei klausimus.

Reikta pažymėti, kad šia paskaita Villanastaziečiai labai patenkinti ir pageidauja daugiau panašų pramogų.

Dalyvavęs.

Pranešimai

Šiuo pranešama, kad š. m. Lapkričio 4 d. (šeštadienį) 4 val. p. p. Lietuvių Namuose, rua Bandeirantes, 92 šaukiamas Lietuvių S gos Brazilijoj eilinis Valdybos posėdis. Visų Valdybos narių dalyvavimas būtinas.

Sekretorius.

Šiuo pranešama Villa Bellos lietuvių žiniai, kad š. m. lapkričio 5 d. (sekmadienį) 3 val. p. p. Vytauto Džiožio liet. prad. mokykloje šaukiamas B. Liet. Jaunimo S gos „Vilties“ Villa Bellos skyriaus susirinkimas.

Susirinkime p. A. Majus skaitys paskaitą tema: „Kultūros ir Civilizacijos sąvoka sąryšy su šių dienų jaunimo idealais“. Tą pat dieną bus steigiamas ir choro skyrius, į kurį bus priimami nauji choristai, dalyvaujant „Vilties“ choro vedėjui p. V. Kamantauskui. Prašome kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas.

Iniciatoriai.

Kristaus Karaliaus Šventės Tvarka.

Iš vakaro, spalio 28 d. šeštadienį, išpažinėčių bus klausoma nuo 4 val. po pietų šv. Antano do Pary bažnyčioje. Visi vaikai, jau emantieji prie šv. Komunjijos, tegul iš vakaro prieš išpažinties, o ant rytojaus prie šv. Komunjijos. Priėjusioji prie šv. Komunjijos vai kai nedalyvauja šventės procesijoje per sūną šv. Antano do Pary bažnyčioje.

Spalio 29 d. Kristaus Karaliaus šventė. Iškilmingas pamaldos su Šv. Sakramento išstatymu ir procesija. Prašoma dalyvauti visų organizacijų organizuotai. Atskirų pakvietimų nebūs.

Spalio 29 d. sekmadienį, išpažinėčių bus klausoma nuo 8 val iki 10 val. ryto. Pamaldos 11 val. su procesija prie išstatyto Šv. Sakramento.

Po pamaldų čia pat parapijos salėje įvyks iškilmingas visuotinis Liet Kat. Bendruomenės susirinkimas. Įėjimas visiems nemokamas. Susirinkimo darbų tvarkoje: valdybos pranešimas, paskaitos, choro dainos, giesmės ir muzika.

Visų šventųjų lapkričio 1 diena pamaldos, kaip paprastai šv. Antano bažnyčioje 11 val.

Užduočių dieną lapkričio 2 — pamaldos 10 val. su procesija ir pamokslu. Kviečiami visi pasimelsti ir už savo mirusius gimes ir už mūsų tautos mirusius veikėjus, kaip Maironis, Tunas, Darius, Girėnas ir kitus.

Lapkričio 12 d. Villa Belloj pamaldos bus 8 val. ryto. Pamaldos šv. Antano do Pary bažnyčioje ta dieną bus paprastu laiku su pamokslu.

Klebonas.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ — GYVENIMO VEIDRODIS.

Dainos mėgėjams.

Šiuo pranešama, kad atvykus iš Lietuvos naujam chorvedžiui ir, pradėjus mokinti naują dainų repertuarą, į „Vilties“ chorą priimami nauji choristai iki š. m. gruodžio 1 d. Užsirašyti galima laike choro bandymų: antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 10 val. vakaro, Lietuvių Nam., rua Bandeirantes, 92. Ypatingai į chorą kviečiamos panelės kurių jaudinimas trūkumas.

„Vilties“ Valdyba.

Nuo Redakcijos.

Šiuo pranešame, kad „Lietuvis Brazilijoj“ Redakcija ir Administracija atdara kasdien nuo 12 iki 3 val. p. p. ir vakare nuo 7 iki 9 val. nakt. Iškirus sekmadienius. Sekmadieniais nuo 1½ val. p. p. iki 4 val. vakaro.

Prisename visiems gerb. mūsų skaitytojams, kurie dar nėra atsilyginę už prenumeratą, pasiskubinti atsiskaityti, nes kitaip būsime priversti laikraščio siuntinėjimą sustabdyti.

Dar karta pranešame visiems provincijos lietuviams, kad esamų Redakcijos pašto dėžutėje laišku, savo išomiu nepersuntinėjame. Laiškus persiunčiame tik gavę pašto ženklus persiuntimui

„Lietuvis Brazilijoj“ Redakcija ir Administracija.

Kauno ugniagesių komandai 125 metai.

Kauno miesto ugniagesių komanda šiemet sukanka 125 metai (komanda buvo įsteigta 1808 metais). Tad mūsų laikinosios sostinės ugniagesių komanda yra seniausia visame Pabaltijyje. Per šiuos 125 metus komanda daug kartų buvo didinama ir papildomi jos ugniagesybos įrankiai.

A. MAJUS.

(tąsa 51)

Bravatear, v. grasinti; pūstis, girtis.
Bravateiro, m. pagirūnas; pasipūtėlis; vaidininkas.
Bravėza, f. išdidumas; drąsa, narsumas; įtūžimas, pašėlimas.
Bravio, adj. neišdirbtas; laukinis; ne teisėtas; šlurkėtas, atšaurus.
Bravo, m. bravo šauksmas; bravo (itališkas žudikas); pritarimas; adj. drąsus, naršus; smarkus, veiklus; šlurkėtas, atšaurus; piktas; neišdirbtas; šlukinis; interj. bravo! šauniai!
Bravura, f. narsumas, drąsa; žiaurumas, piktnus; įnirtimas
Readura, f. ištopimas (aptėškimas) degutu.
Breca, f. šėrimasis, plaukų nusmukimas (ofkai); ramentų skausmas; kojų mėšlungis; com; a — šimts pypkiai! šimts velnių!
Brecha, f. plyšys; lūžis; prasproga; fig. nuostolis, pragaištis.
Brejeirice, f. nepadorumas, neman dagumas; tuštumas.
Brejo, adj. pelkėtas; klampus.
Brelho, m. žiezdra; žvirgzdas.
Brenha, f. tankus miškas; giria; šilas tankumynas; erškėtynas.
Brenhoso, adj. krūmotas; apaugęs, apžėlęs (mišku, krūmais).
Brėo, m. degutas; smals.

Bretanha, f. Britanija (Anglija); angliška drobė.
Bretão, adj. britaniškas, angliškas; s. m. britas, britonas, anglas.
Brete, m. kilpos paukėčiams gaudyti; spąstai.
Breu, f. brėo.
Breve, s. m. brevė, popiežiaus laiškas adj. trumpas; em breve, netrukus; trumpai, greit; em breves dias, po kelių dienų.
Brevemente, adv. netrukus; trumpai, greit.
Breviario, m. brevoris (sutrumpinta kunigo maldų knyga); ištrauka; sutrumpinimas.
Brevidade, f. trumpumas, strukumas.
Breviloquencia, f. kalbos trumpumas; lakoniškumas.
Brida, f. vadžios; brizgilas, pamautas a toda a —, zovada, šuoliais.
Bridar, v. pažaboti; pamauti.
Briga, f. barnis, ginčas; intynės, muštynės.
Brigada, f. brigada (keli kariuomenės pulka).
Brigadeiro, m. brigadiras, brigados vadas.
Brigador, m. vaidininkas, vaidų kėlikas.
Brigandina, f. kratinės šarvai.
Brigar, v. kelti vaidus; bartis; intis peštis.
Brigida, f. Brigitą.
Brigoso, adj. valdingas, baruinngas.
Briguo, m. brigas (lavo rūsias).
Brilhador, adj. žibąs; šviečias, spin

duliuojas.
Brilhante, m. briliantas, nušifutas tas deimantas; adj. briliador.
Brilhar, v. šviesti; žibitė, žerėti, švititėti.
Brilho, m. žibėjimas, žerėjimas.
Brim, m. stora drobė (būrėms).
Brincadeira, f. juokai, įtuka; žaidimas.
Brincado, adj. juokaujamas, juokariškas; žaidžiamas.
Brincador, s. m. juokdarys, špoininkas.
Brincar, v. juokauti; žaisti; štukas krestī.
Brinco, m. juokai; žaidimas; žaistas; os bricos, auskarai; papuošalai.
Brindar, v. dovanoti; pakelti tosta, išgerti «į sveikatą».
Brinde, m. dovana; tosta, gerimas «į sveikatą».
Brinquedo, m. žaistas.
Brinquinharia, f. žaistų dirbtuvė (prekyba).
Brio, m. savigarba; kilnumas; didžia dvasiškumas; narsumas.
Brioso, adj. garbingas; kilnus; didžia dvasiškas; naršus.
Briguettes, f. pl. grūvėsiai; lignito plytos.
Brisa, f. brizė; vėjelis; dveikimas.
Brisar, v. supti; lūliuoti.
Briska, f. brikutė, brikolė; langvas vėžimėlis.
Britar, v. laužti; skelti; daužti; pedras britadas, akmens skaldinys (ke lliu grjsti).
Brōa, f. maiso (kukurūzo) duona) pa

viržis.
Broca, f. grąžtas medžiui gręžti; grąž tas; siotas; kavos pupelėms sijoti Brazilijoj).
Brocado, m. brokatas, auksu austas audeklas.
Brocar, v. gręžti; sukti.
Brocha, f. karstuvai; šepėčiai; didelės teptuvos; ratkaištis; vlnis padanus kelti; virvė šieno vežimui veržti; batų sagtis.
Brochador, m. knygrišys.
Brochadeira, f. knygų rišėja.
Brochante, m. vaiddarasio, vaidzininko padėjėjas.
Brochar, v. knygas įrišti, brosuoti.
Broche, m. sunkaba, kabė; sagtelė; agrafa; brokė.
Brochura, f. brošūra, knygelė.
Broc(ol)os, m. pl. iš italių kalbos «broccoli», raudonžiedis (raudongalvis kopūstas).
Brodio, m. sriusa iš valgio liekanų, pavargėlių sriuba; pokylis, vaišės, puota.
Brodista, m. pavargėlis; sveičias puoto.
Broma, f. medžio kirminas; vėpla, žlopys; adj. kvailas, žlopas.
Bromado, adj. sugriaužtas (kandžiu, kiruėlių).
Bromar, v. griaužti; ardyti; gadinti; cukrų apdegti (fabrike).
Bromio, adj. bromo, brominis (tokios druskos).
Bronio, m. bromas.

(b. d.)

ALFAIATARIA „VILNIUS“

Lietuvi, išėivi, norėdams turėti elegantiškai pasiūtus rūbus, krel pks j siuvyklą „Vilnius“. Čia siuvama rūbai sulig naujausiomis madomis. Kirpėjas diplomatas Amerikos ir Brazilijos kirpimo sistemo-
moms.

Didelis medžiagų pasirinkimas, vietinių ir užsienio.

KOSTIUMAI SIUVAMI UŽ 70\$000.

SIUVYKLA „VILNIUS“,
Rua da Mooca 561.

Jau keturi metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJŲ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybėl. Per tris metus savo gyvavimu, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynėn.

Įžengdamas į 5-sius metus „Lietuvis Brazilijoj“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviu pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoj“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoj ka-
tuoja tik 10 000 metams, 6 pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1. Užsieny — metams 20, pusei metų 12.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnaly.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniai nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniai nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių
Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir imatų). Tikros ir getas.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

MOTERŲ GYDYTOJAS

Dr. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buyes 5½ metų asistento moterų klinikoje Berly | Rentgeno institū
no ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovau | tas Diatermia
pančiu gydytoju 2^o operacinio skyriaus moterų kly | Ultravioletiniai
nikos ir gimdymo namų «Ceclienhaus» Berlyne. | spinduliai.

PRIĖMIMAS: Rua Barão de Itapetininga 18, kamb. 914 9.20
ryte 9 — 11,30 (iškyru: trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas diena.
Telefonas 4-7337, šaukimas nakčia 7-3789.

„LIET. BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaista.
- 3) Prie pašto laiptų ir k. po,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Dariono krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pentes 99a. pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Pranešimas.

Pranešama visuomenės žiniai, kad „Liet. Sąjunga Brazilijoj“, Lietuvių namo rua Bandeirantes 92, atidarė KNYGYNĄ. Knygos skaityti išduodamos Sekmadieniai nuo 1 iki 4 val. vak., antradieniai ketvirtadieniai ir šeštadieniai nuo 12 iki 3 val. p. Mokesnis 1 000 į mėnesį. Knygyno Vedėjas.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geldelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37 a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Dr.

A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų.

Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3^o andar, Telef. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO.“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini-
nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n. 103)
São Paulo.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	2 300
Prancūzų frankas	---	720
Vok. markė	---	4 410
Ital. lira	---	980
Doleris	---	12 420
Urugvajaus pezas	---	7 000
Argentinos pezas	---	4 300
Anglų svaras	---	60 235
Lenkų	---	1 920

Compania Parque da Móoca

RUA ALVARO PENTEADO, 25. 2-a a.
aukštas Telef. 2 5.73

Sklypai su šviesa ir vandeniu gyvenamui namų statymui ilgam išsimokėjimui,

MĖNESINIAI MOKĖJIMAI NUO 55\$000

sklypai randasi tarp Mokes ir Ypiranga. Tinka pramonės įmonėms, sandėliams ir fabrikams.

PRISIEKUSIS VERTEJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir plietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32
TEL. — 2-6393.

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mokyklą su 25-ų m. praktika ligoninėse ir klinikoje Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, džiuvos, mažakraujystės ir kitų ligų.

Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugaliskai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

KAS NORITE PIRKTI



pigia ir gerą vartotą, beveik naują SIUVAMA MASHINA, te užaina į sandelį ant Rua Conselheiro Ramalho 274. Tel. 7 6191 (kampus av. Brigadėjo Luiz Antonio) Bondės: 3, 5, 40, 47.

Rankinės nuo 50\$000, kojines nuo 125\$000 ir daugiau.

A. BOCEVIC.

Už apmokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

PASAULYJ

Baisi traukinio katastrofą Prancūzijoje.

Paryžius. Iš Prancūzijos pranešama, kad nukrito nuo tilto greitasis traukinys Pariz — Cherburgo, palaikomas po savo skeveldromis daugybė važiuojusių keleivių. Per šią baisią katastrofą žuvo apie 40 žmonių ir daugybė sunkiai sužeistų.

Smarkus lietus, kuris lijo visą naktį, labai kliudė nelaimingųjų gelbėjimo darbą. Užmauštieji ir sužeistieji galėjo po sudužusio traukinio skeveldromis.

Sudėgė Universitetas.

Ottava. Iš Kanados pranešama, kad mieste S. José de Nova Brunswick kilo didelis gaisras, kuris visiškai su naikino São José universitetą, įkurtą Prancūzų Mokslo Akademijos. Žmonių aukų nėra. Gaisras padarė milžiniškus nuostolius. Gaisro priežastis dar nežinoma.

Studentų konfliktas.

Buenos Aires. Per Argentinos priešiškinį studentų susirinkimą, kuris įvyko studentų Centre, kilo didelis ginčas dėl nuomonių skirtumų. Studentai pakėlė torpusavy riaušias, į kurias įsimašė ir policija, sulmdama vie nuolika studentų. Yra keletas sužeistų.

Bomba užmušė žvejus.

Brindisi. Iš Italijos pranešama, Pelarosa saloje sprogo si bomba užmušė du Jugoslavijos žvejus ir du sunkiai sužeidė. Bomba šioj saloj buvusi palikta austrų dar nuo Didžiojo Karo Bombos sproginio priežastis nežinoma. Užmauštiejus ir sužeistiesiems pergabenti buvo pasiųstas pagalbos laivas.

Amerikos — Sovietų Rusijos santikiai.

Neujorkas. Iš Amerikos pranešama, kad Jungtinių Valstybių santikiai su Sovietų Rusija sukėlė didelį entuziazmą Amerikos prekybos ir pramonės sferose. Prezidento Rosvelto iniciatyvai, atnaujinti prekybos santykius su Sovietais, gyvai pritaria netik Amerikos visuomenė, bet ir svetimų valstybių spauda.

Greitu laiku į Ameriką atvyks So vietų užsienų reikalų komisaras Litvinovas, kuris tarsis su prezidentu Roosveltu dėl abiejų valstybių santykių.

Spėjama, kad prezidentas Roosveltas tarsis dėl padarytų Rusijos skolų Amerikoj dar carų ir Kerenskio laikais ir dėl konfiskuoto iš Amerikos piliečių turto Sovietų Rusijoje. Iš Jungtinių Valstybių ir Sovietų Rusijos santykių laukiama gerų rezultatų.

Traukinių katastrofa.

Bukarest. Iš Rumunijos pranešama, kad traukinys vežusis naftą, susidūrė su kitu traukiniu,ėjusiu iš Sinaya. Garvežys per susidurimą apvirto ir vienas vagonas — tankas su nafta užsdegė. Gaisras staiga apėmė ir kitus vagonus. Žuvusiųjų skaičius kol kas dar nežinomas. Keletas iš žuvusiųjų buvo ištraukti iš ugnies, ir aštuoni sunkiai sužeisti.

Lietuvis Portretistas

Visi, kas norite turėti atminėlai savo tėvėlių, brolių, sesių ar giminių ir savo PORTRETUS, kreipkitės pas

Kazį Bratkauską.

Darau padidinimus iš mažų ir senų fotografijų, visokio didžio, apvalius, gaubtus, keturkampius ir t. t. Darbas ávarus ir garantuotas. Lietuviams darau didelę nuolaidą. Kreiptis: K. Bratkauskas Rua BANDEIRANTES 34, casa 1. São Paulo.

JAUNIME!

DĖMESIO!

B. Liet. Jaunimo S-ga «Viltis» ž. m. Spalių 29 d. sekmadienį, Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 rengia linksmą šokių

VAKARA

Griež lietuvių dūdų orkestras.

Pradžią 7 val. vak. pabaiga 12 val. nak.

Valdyba.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS

IŠ SANTOS Į EUROPA

Formose — — — C. R. 25 Spalio	Lipari — — — C. R. 30 Spalio
Belle Isle — — — C. R. 13 Lapkričio	Formose — — — C. R. 12 Lapkričio
Massilia — — — S. A. 17 Lapkričio	Massilia — — — S. A. 24 Lapkričio
Eube'e — — — C. R. 26 Lapkričio	Belle Isle — — — C. R. 29 Lapkričio

Daroma šimados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Rastas negyvas žmogus.

Rio de Janeiro policija stropiai tyrė įvykį rasto negyvo žmogaus prie Rio — Petropolis kelio. Jis rastas vienmarškinis ir tik su apatinėmis kelnėmis iš geros medžiagos. Spėjama, kad jis buvo nužudytas.

Du mėnesių atgal, prie tos pačios vietos buvo matytas stovintis automobilis iš São Paulo. Spėjama, kad tuo momentu įvykis nužudymas.

Žiauri žmogžudystė.

Natal. 25. X. Iš Rio Grande do Norte pranešama, kad São Romão mies tely vienas vatos pirklys, išėjęs iš proto revolverio šuviniais užmušė vietoje du savo sūnus ir sunkiai sužeidė žmoną, kurią taip pat norėjo užmušti.

Prekybos sutartis su Jugoslavija.

Rio. 23. X. Brazilijos Delegacija iš Vienos praneša, kad Jugoslavijos vyriausybė oficialiai patvirtino prekybos sutartį tarp Brazilijos ir Jugoslavijos. Sutartis nuo patvirtinimo dienos jau pradės galioti.

Darbininkų komisija prezidento rūnuose.

Rio. 23. X. Respublikos prezidento rūnuose, palacio de Catteto, buvo atvykęs darbininkų komisija iš Dangų, kurią priėmė gen. Pantaleao Pessoa. Komisija įteikė prezidento rūnų viršininkui memoriją, adresuotą p. Getulio Vargas, darbininkus liečiančiais klausimais, prašydami taip pat audencijos pas vyriausybę.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laiškat:

M. Baškauskui, F. Daniellus, V. Daukšys, J. Daveniui, J. Jurkevičiui, J. Karveliui, P. Kaušui, B. Miškiniui, J. Mackevičiui, J. Matulioniui, S. Pannkšnienei, A. Pumpučiai, L. Vaičekauskui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturin tieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

ATSAKYMAI REDAKCIJOS IR ADMINI-

Iniciatoriams. Tamstų straipsnių gavome pavėluotai, todėl į šį numerį patalpinti negalėjame. Telpsimė sekandiam numerį.

A. Misėvičiui. Rašinėlis dėl vietos stokos netilpo.
L. Marrecal. Korespondenciją telpsimė sekandiam numerį.

— Perū policija suėmė 8 samokslininkus prieš Respublikos prezidentą Benevidę. Jie suimti buvo tada, kai ruošėsi susprogdinti vieną bombą ant kelio, kurio turėjo važiuoti prezidentas Benevidę.

— Iš Italijos pranešama, kad staiga susirgo Italijos Aviacijos ministeris maršalas Balbo.

Didelė audra Ispanijoje.

Madrid. Telegrama iš Hendaya praneša, kad šiame rajone siautė baisi audra su lietumi. Vėselas sugriovė daug namų, išvertė telegrafo stulpus ir nutraukė kaimuriose vietose susisiekti mą. S. Sebastião mieste vanduo užlėjo daugybė sandelių.

Hernani miesto žemutinės dalys užtvino ir vanduo sugadino daugybė dirbtuvių. Materialiai nuostoliai labai dideli.

— Iš Neujorko pranešama, kad Nova Jersey valstybėje 14.000 streikuojančių, darbininkų, dirbusių šilkų pramonėj vėl grįžo į darbą.

— Vokietijoje turi nepaprastą pasisekimą Hitlerio parašytoji knyga „Mein Kampf“, kurioje jis išdėsto savo mintis politikos, visuomenės ir kultūros klausimais. Šios knygos iki motų pabaigos bus išleista pusantro milijono ekzemplorių.

— Japonijos imperatorius Hirohito išvyko iš Tokio vadovauti Japonijos kariuomenės manėviam, kurie vyksta Sovietų pasienėj netoli Vladivostoko.

— Iš Vienos pranešama, kad Klancennert Tribunolas pasmerkė šiemėn mėnesiams kalėti princa Bernardo de Saxe-Meiningen, kuris apkaltintas nazistų propagandos sklėdimo Austrijoje.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą	
Macedonier	25 X 33
Alte Alexandrino	27 X 33
Astrida	4 XI 33

Kitinos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išsivėbės klausimais. Negalintems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Concelção, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įteigta atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

